

KLASA: 602-04/22-03/0019
URBROJ: 355-02-04-24-12
Zagreb, 7. veljače 2024. godine

AKREDITACIJSKA PREPORUKA
Agencije za znanost i visoko obrazovanje
u postupku inicijalne akreditacije
za izvođenje studijskog programa
stručnog prijediplomskog studija
Primijenjena psihologija
Veleučilišta Edward Bernays

1. Uvod

Ministarstvo znanosti i obrazovanja dostavilo je Agenciji za znanost i visoko obrazovanje (u daljnjem tekstu: Agencija), 30. studenog 2022. godine, **zahtjev** (KLASA: UP/I-602-04/22-13/00013; URBROJ: 533-04-22-0007, od 25. studenog 2022. godine) za **pokretanje postupka inicijalne akreditacije za izvođenje studijskog programa stručnog prijediplomskog studija *Primijenjena psihologija* na Veleučilištu Edward Bernays**. Predloženi studijski program izvodio bi se u sjedištu visokog učilišta, na hrvatskom i engleskom jeziku, u trajanju od tri godine, a njegovim završetkom stjecalo bi se 180 ECTS bodova. Studij bi se počeo izvoditi u akademskoj godini 2023./2024.. Predviđeni optimalan broj studenata, sukladno podacima iz Elaborata o izvođenju studijskog programa, je 60 studenata. Predloženi stručni naziv koji se stječe završetkom predloženog studija je stručni/a prvostupnik/prvostupnica (baccalaureus/baccalaurea) primijenjene psihologije (bacc. app. psych.).

U skladu s točkom 3.2. Postupka inicijalne akreditacije za izvođenje studijskog programa (KLASA: 602-04/21-02/0021; URBROJ: 355-02-01-21-0001, od 21. prosinca 2020. godine) (u daljnjem tekstu: Postupak), Akreditacijski savjet je imenovao stručno povjerenstvo sastavljeno od pet članova za provedbu postupka inicijalne akreditacije za izvođenje studijskog programa stručnog prijediplomskog studija *Primijenjena psihologija* na Veleučilištu Edward Bernays. U skladu s točkom 3.6. Postupka, stručno je povjerenstvo provelo glavni posjet putem videoveze (*online*) 14. lipnja 2023. godine.

Nakon obavljenog posjeta, stručno je povjerenstvo donijelo završno izvješće koje se temelji na materijalima koje je dostavilo visoko učilište, „*Standardima za vrednovanje kvalitete studijskih programa u postupku inicijalne akreditacije*“ i saznanjima stečenim tijekom posjeta. Pritom je stručno povjerenstvo poštovalo i primjenjivalo Postupak te pravni okvir propisan točkom 1. i 2. Postupka.

Završno izvješće, između ostalog, sadrži detaljnu analizu svakog standarda, preporuke za poboljšanje i ocjenu kvalitete svakog standarda, ocjenu svake teme te zaključnu preporuku stručnog povjerenstva.

Veleučilište Edward Bernays je, 29. rujna 2023. godine, dostavilo Agenciji očitovanje na izvješće stručnog povjerenstva u postupku inicijalne akreditacije stručnog prijediplomskog studija *Primijenjena psihologija* i stručnog diplomskog

studija *Psihosocijalno savjetovanje* (KLASA: 602-04/23-04/730, URBROJ: 251-551-01-23-2264) (u daljnjem tekstu: očitovanje visokog učilišta).

Završno izvješće stručnog povjerenstva, očitovanje visokog učilišta i analiza uvjeta izvođenja iz informacijskog sustava dostavljeni su Akreditacijskom savjetu na donošenje neovisnog stručnog mišljenja o ishodu postupka inicijalne akreditacije u skladu s točkom 3.11. Postupka.

Na temelju izračuna dobivenog po kriterijima određenim u strateškom dokumentu Mreža visokih učilišta, Akreditacijski je savjet, na svojoj 6. sjednici, održanoj 12. listopada 2023. godine, utvrdio da je predloženi studijski program u skladu s navedenim strateškim dokumentom.

Akreditacijski je savjet, a uzimajući u obzir završno izvješće stručnog povjerenstva s ocjenom kvalitete, očitovanje visokog učilišta, podatke o nužnim uvjetima koje visoko učilište treba ispunjavati u postupku inicijalne akreditacije za izvođenje studijskog programa sukladno Zakonu i Pravilniku te izračun o kvantitativnim pokazateljima iz informacijskog sustava, a nakon rasprave o vrednovanom studijskom programu, na svojoj 6. sjednici, održanoj 12. listopada 2023. godine, odlučio da se predmetno očitovanje visokog učilišta dostavi stručnom povjerenstvu te da se od stručnog povjerenstva zatraži obrazloženje odnosno, ukoliko smatraju opravdanim navode visokog učilišta iz očitovanja, izmjena završnog izvješća, a što je u skladu s točkom 3.11. Postupka.

Predmetno očitovanje Veleučilišta Edward Bernays dostavljeno je stručnom povjerenstvu. U skladu sa zahtjevom Akreditacijskog savjeta, stručno povjerenstvo je 8. prosinca 2023. dostavilo Agenciji odgovor na komentare iz očitovanja visokog učilišta (u daljnjem tekstu: odgovor stručnog povjerenstva). Stručno povjerenstvo nije ni u jednom dijelu izmijenilo završno izvješće.

Akreditacijski je savjet, na svojoj 8. sjednici, održanoj 14. prosinca 2023. godine, raspravljao o navedenom predmetu. **Akreditacijski je savjet, na temelju cjelokupne dokumentacije u ovom predmetu, na svojoj 8. sjednici, održanoj 14. prosinca 2023. godine, donio negativno stručno mišljenje.**

2. Mišljenje Akreditacijskog savjeta

Na temelju točke 3.11. Postupka, a u vezi s člankom 20. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 45/09) i Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10), Akreditacijski je savjet Agencije za znanost i visoko obrazovanje (u daljnjem tekstu: Akreditacijski savjet) na svojoj 8. sjednici, održanoj 14. prosinca 2023. godine, donio sljedeće mišljenje:

1. Agenciji za znanost i visoko obrazovanje preporučuje se donošenje akreditacijske preporuke kojom ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje preporučuje odbijanje zahtjeva za izdavanje dopusnice za izvođenje studijskog programa stručnog prijediplomskog studija *Primijenjena psihologija* koji je predložilo Veleučilište Edward Bernays. Studij bi se izvodio u sjedištu visokog učilišta, na hrvatskom i engleskom jeziku, u trajanju od tri godine, a njegovim bi se završetkom stjecalo 180 ECTS bodova.

Mišljenje Akreditacijskog savjeta je dostavljeno vrednovanom visokom učilištu koje je imalo pravo podnošenja pisanog prigovora u roku od 15 dana od dana primitka mišljenja u skladu s točkom 3.12. Postupka.

Vrednovano visoko učilište nije iskoristilo mogućnost podnošenja prigovora u navedenom roku.

3. Završno izvješće stručnog povjerenstva s ocjenom kvalitete i preporukama za unapređenje kvalitete

Na temelju činjenica utvrđenih u postupku inicijalne akreditacije za izvođenje ovog studijskog programa razine kvalitete po temama su ocijenjene sljedećim ocjenama:

<i>Ocjena razine kvalitete po temama</i>			
<i>Naziv teme</i>	Nije provedeno	Djelomično provedeno	U cijelosti provedeno
<i>I. Ishodi učenja</i>	X		
<i>II. Studijski program</i>	X		
<i>III. Nastavni proces i podrška studentima</i>		X	
<i>IV. Resursi</i>	X		

Nadalje, stručno je povjerenstvo ocijenilo svaki standard unutar teme. Ocjena kvalitete svakog standarda u postupku inicijalne akreditacije za izvođenje ovog studijskog programa sadržana je u završnom izvješću stručnog povjerenstva uz analizu stručnog povjerenstva i preporuke za poboljšanje. Također, stručno je povjerenstvo unutar dane analize procijenilo (unutar pojedinog standarda gdje je to primjenjivo) i jesu li ispunjeni uvjeti propisani Pravilnikom o sadržaju dopusnice i uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10) (u daljnjem tekstu: Pravilnik) te drugim provedbeni propisima iz točke 1. Postupka, uključujući, između ostalog, dokument Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja (u daljnjem tekstu: ESG).

Povezano s navedenim, stručno povjerenstvo je utvrdilo značajne nedostatke u ispunjavanju propisanih nužnih uvjeta za izvođenje predloženog studijskog programa u sljedećim temama i standardima:

a) Tema I. koja se odnosi na Ishode učenja koju je stručno povjerenstvo ocijenilo ocjenom kvalitete *Nije provedeno*, unutar koje je i **standard 1.3. kojim se procjenjuje jesu li predviđeni ishodi učenja studijskog programa u skladu s kompetencijama koje student treba steći završetkom studija** ocijenjen s ocjenom

kvalitete *Nije provedeno*, a koji su usko povezani s ispunjavanjem uvjeta iz članka 16. stavka 1. točki 3., 4., 7. i 9. Pravilnika te standarda 1.2. ESG-ja.

Naime, stručno povjerenstvo je u završnom izvješću u bitnom utvrdilo kako su izostavljene važne EFPA smjernice koje donosi EuroPsy (European Certificate in Psychology), iako je visoko učilište navelo da je predloženi stručni studij usklađen sa zahtjevima struke i međunarodnim standardima i pritom se referiralo na relevantne stručne/strukovne organizacije (tj. EFPA, APA). Stručno povjerenstvo je, nadalje, u završnom izvješću obrazložilo razloge zbog kojih predloženi studijski program nije u skladu s Zakonom o psihološkoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 98/19, 18/22) s obzirom da osobe koji bi završile stručni studij psihologije nikada ne bi mogle ostvariti pravo na obavljanje psihološke djelatnosti jer predmetni Zakon izričito zahtijeva završavanje sveučilišnog studija. Slijedom navedenog, stručno povjerenstvo zaključuje kako predviđeni ishodi učenja studijskog programa nisu usklađeni s nacionalnim i međunarodnim preporukama.

b) Tema II. koja se odnosi na Studijski program koju je stručno povjerenstvo ocijenilo ocjenom kvalitete *Nije provedeno*, unutar koje je **standard 2.1. kojim se procjenjuje je li jasno obrazložena opravdanost pokretanja novog studijskog programa u odnosu na gospodarske i društvene potrebe, što se odražava i kroz veličinu upisne kvote** ocijenjen s ocjenom kvalitete *Nije provedeno*, a koji je usko povezan s ispunjavanjem uvjeta iz članka 16. stavka 1. točke 7. i 9. Pravilnika te standarda 1.2. i 1.9. ESG-ja.

Naime, stručno povjerenstvo je u završnom izvješću u bitnom utvrdilo kako visoko učilište u svom prijedlogu nije uspjelo ponuditi uvjerljive dokaze da bi na prijediplomskoj razini navedeni stručnjaci trebali biti obrazovani u sklopu stručnih studija, što je i u suprotnosti sa svim nacionalnim i međunarodnim preporukama.

Također, **stručno povjerenstvo je standard 2.4. kojim se procjenjuje je li sadržaj studijskog programa (kurikul) znanstveno/stručno utemeljen te usporediv sa srodnim programima u inozemstvu** ocijenilo s ocjenom kvalitete *Nije provedeno*, a koji je usko povezan s ispunjavanjem uvjeta iz članka 16. stavka 1. točke 4. i 7. Pravilnika te standarda 1.2. ESG-ja.

Naime, stručno je povjerenstvo u završnom izvješću, u bitnom, utvrdilo kako je predloženi studijski program u neskladu s većinom postojećih znanstvenih i stručnih preporuka. Stručno povjerenstvo smatra kako predloženim prijediplomskim studijem *Primijenjene psihologije* visoko učilište proturječi modelu znanstvenika-praktičara koji ima potporu u većini krugova. Stručno povjerenstvo nadalje navodi da se, iako je većinom prihvaćeno da se neke ustanove u okviru prijediplomskog studija odlučuju za više znanstveni pristup, dok druge već na toj razini studija uvode primijenjenu psihologiju i nude početnu izobrazbu u stručnim vještinama, ipak preporučuje da izobrazba iz primijenjene psihologije podrazumijeva detaljan fokus na sadržaj i metode psihološke znanosti. Prema tome, stručno povjerenstvo je mišljenja kako je, bez obzira na različite pristupe, neupitan konsenzus oko toga da je na prijediplomskoj razini nužna temeljita izobrazba vezano za načela i metodološke aspekte psihološke znanosti kako bi izobrazba iz primijenjene psihologije bila učinkovita na diplomskoj razini.

Osim navedenog, stručno povjerenstvo je **standard 2.5. kojim se, ako je riječ o studijskom programu čijim se završetkom stječe pravo pristupa reguliranoj profesiji, procjenjuje je li usklađen s nacionalnim i europskim propisima te preporukama nacionalnih i međunarodnih strukovnih organizacije** ocijenilo

ocjenom kvalitete *Nije provedeno*, a koji su usko povezani s ispunjavanjem uvjeta iz članka 19. Pravilnika te standarda 1.2. i 1.9. ESG-ja.

Naime, stručno povjerenstvo je u završnom izvješću u bitnom utvrdilo kako je psihologija, posebice primijenjena psihologija, regulirana profesija u RH i većini Europe. Za obavljanje psihološke djelatnosti osobe obično moraju steći akademsku kvalifikaciju iz psihologije na prijediplomskoj razini, te se na diplomskoj razini specijalizirati za jedno ili više područja primijenjene znanosti. Stručno povjerenstvo smatra kako predloženi studijski program nije usklađen s nacionalnim i međunarodnim preporukama. Stručno povjerenstvo smatra kako visoko učilište zaobilazi navedeno ograničenje pozivajući se na preporuke nacionalnih i međunarodnih psihoterapijskih udruga. Ipak, i s obzirom na to da je naziv studija *Primijenjena psihologija*, traži se usklađenost s preporukama zakonskih psiholoških tijela i stručnih/strukovnih akreditacijskih udruga u RH i Europi.

c) Tema IV. koja se odnosi na Resurse koju je stručno povjerenstvo ocijenilo ocjenom kvalitete *Nije provedeno*, unutar koje je **standard 4.1. kojim se procjenjuje osigurava li visoko učilište odgovarajuće nastavničke kapacitete za realizaciju studijskog programa i stjecanje predviđenih ishoda učenja** ocijenjen s ocjenom kvalitete *Nije provedeno*, a koji su usko povezani s ispunjavanjem uvjeta iz članka 15. stavka 1. točke 3. Pravilnika te standarda 1.5. ESG-ja.

Naime, stručno povjerenstvo je u završnom izvješću u bitnom utvrdilo kako je, pregledom nastavnog opterećenja svakog nastavnika, razvidno da neki nastavnici, uključujući redovite profesore i docente koje zapošljava visoko učilište, imaju izuzetno veliko nastavno opterećenje na predloženom programu što može rezultirati neadekvatnom raspodjelom nastavnih obveza, stručnog i/ili znanstvenog rada, osobnog usavršavanja i administrativnih zadataka. Naime, za neke je nastavnike predviđeno od 150 do 190 sati nastave samo na novom studiju. Stručno povjerenstvo je mišljenja kako toliko puno nastave u kombinaciji s činjenicom da bi isti nastavnik u više slučajeva trebao predavati vrlo raznolike teme može imati negativan utjecaj na kvalitetu nastave.

Stručno povjerenstvo je utvrdilo nedosljednosti između predmeta navedenih u Tablici 3 i predmeta navedenih u opisima kolegija te je navelo nekoliko primjera za navedenu tvrdnju. Osim toga, stručno povjerenstvo je utvrdilo kako je iz Tablice 3 razvidno da više od polovice od 22 zaposlena nastavnika (uključujući redovite i izvanredne profesore, docente i predavače) nije objavilo nijedan (0) ili je objavilo vrlo malo (1) znanstvenih ili preglednih radova u petogodišnjem razdoblju, što dovodi u pitanje znanstvene kvalifikacije navedenih nastavnika. Konačno, stručno povjerenstvo je uočilo da u nekim slučajevima istraživačko i stručno iskustvo određenih nastavnika ne odgovara predmetima koji su im dodijeljeni, što bi moglo negativno utjecati na ukupnu kvalitetu nastave. Slijedom svega navedenog, stručno povjerenstvo smatra da su nastavnički kapaciteti nedostadni za realizaciju studijskog programa i stjecanje predviđenih ishoda učenja.

Također, stručno povjerenstvo je **standard 4.4. kojim se procjenjuje osiguravaju li knjižnica i njezina opremljenost te pristup dodatnih sadržajima dostupnost literature i knjižničnih usluga za potrebe kvalitetna studiranja i kvalitetne stručne i/ili znanstvene djelatnosti** ocijenilo ocjenom kvalitete *Nije provedeno*, a koji je usko povezan s ispunjavanjem uvjeta iz članka 15. stavka 1. točke 2. i članka 16. stavka 1. točke 10. Pravilnika te standarda 1.6. ESG-ja.

Naime, stručno povjerenstvo je u završnom izvješću navelo kako se trenutna opremljenost knjižnice smatra nedostatnom da bi zadovoljila obrazovne potrebe

studija psihologije. Važnim nedostatkom smatra nemogućnost pristupa međunarodnim znanstvenim časopisima iz polja psihologije koji je nužan kako bi se korisnici informirali o najnovijim postignućima, teorijama i rezultatima istraživanja iz polja psihologije. Navedeni nedostatak smatra se velikim i za nastavnike i za studente s obzirom na to da im je ograničena mogućnost provođenja opsežnih i suvremenih istraživanja. Ako nemaju pristup navedenim časopisima, nastavnici i studenti bi se morali ograničiti isključivo na knjige i udžbenike koji ne nude uvijek najnovije i najiscrpnije informacije.

Osim navedenog, stručno povjerenstvo je **standard 4.5. kojim se procjenjuje osigurava li visoko učilište potrebna financijska sredstva za organizaciju rada i kvalitetnu provedbu planiranog studijskog programa** ocijenilo ocjenom kvalitete *Nije provedeno*, a koji je usko povezan s ispunjavanjem uvjeta iz članka 15. stavka 1. točke 4. Pravilnika te standarda 1.6. ESG-ja.

Naime, stručno povjerenstvo je u završnom izvješću u bitnom utvrdilo kako nedostaje izračun tj. procjena potencijalnih troškova povezanih s pokretanjem novih studija iz područja psihologije u nadolazećem razdoblju. Nedostaje detaljna analiza operativnih troškova koji će nastati uslijed pokretanja novih studija, a koja bi trebala sadržavati detaljan prikaz predviđenih troškova, uključujući plaće nastavnika, administrativne troškove, razvoj infrastrukture, nastavne materijale, laboratorijski i učionički prostor, te sve druge povezane troškove. Nema dostupnih informacija o izvorima financiranja kako postojećih tako i predviđenih studijskih programa, uključujući omjer prihoda koji pristižu od školarina, programa cjeloživotnog obrazovanja i drugih spomenutih izvora, kako za postojeće tako i za nove studijske programe.

Dodatno, stručno povjerenstvo je utvrdilo određene nedostatke i u sljedećim standardima:

a) standard 1.1. kojim se procjenjuje jesu li predviđeni ishodi učenja studijskog programa jasni i transparentni te jesu li u skladu s misijom i strateškim ciljevima visokog učilišta stručno je povjerenstvo ocijenilo ocjenom kvalitete *Djelomično provedeno* te je usko povezan s ispunjavanjem uvjeta iz članka 16. stavka 1. točke 2. Pravilnika te standarda 1.2. ESG-ja.

Naime, stručno povjerenstvo je u završnom izvješću u bitnom utvrdilo kako visoko učilište trenutno u ponudi ima studije koji „osiguravaju idealan omjer teorijskog znanja i praktičnog iskustva“ u polju komunikacije i turizma, što znači da predviđeni ishodi učenja predloženog studijskog programa nisu u potpunosti usklađeni s misijom visokog učilišta. Stručno povjerenstvo smatra kako ulazak na područje profesionalne psihologije zahtijeva značajniju izobrazbu vezano uz znanstvene i metodološke aspekte modela znanstvenika-praktičara, kao i pažljivo osmišljena ulaganja u laboratorije, opremu i znanstvenu literaturu/periodiku koja je potrebna budućim studentima i njihovim nastavnicima. Iako visoko učilište tvrdi da će „uložiti u što god je potrebno“, stručno povjerenstvo je utvrdilo kako studijskom programu trenutno nedostaje jača podloga što se tiče znanstvenog pristupa, uključujući plan ulaganja u laboratorije, opremu, znanstvenu literaturu/periodiku i zaposlene nastavnike s većim brojem (nedavno) objavljenih radova.

b) standard 1.4. kojim se procjenjuje jesu li predviđeni ishodi učenja predmeta usklađeni s predviđenim ishodima učenja studijskog programa stručno je povjerenstvo ocijenilo ocjenom kvalitete *Djelomično provedeno* te je usko povezan s

ispunjavanjem uvjeta iz članka 16. stavka 1. točke 3. i 4. Pravilnika te standarda 1.2. ESG-ja.

Naime, stručno je povjerenstvo u završnom izvješću navelo kako je visoko učilište predočilo matricu povezivanja ishoda učenja studijskog programa s predmetima. Međutim, i u Elaboratu i u izvedbenim planovima kolegijâ nedostaje analiza usklađenosti predviđenih ishoda učenja kolegijâ s predviđenim ishodima učenja studijskog programa. Nadalje, iz predočenih dokaza stručnom povjerenstvu nije jasno kako su točno metode poučavanja i ocjenjivanja usklađene s predviđenim ishodima učenja svakog kolegija i s ukupnim ishodima učenja studijskog programa.

c) standard 2.2. kojim se procjenjuje je li studijski program prošao odgovarajući interni proces osiguravanja kvalitete i je li formalno odobren unutar visokog učilišta te je li je predviđeno njegovo kontinuirano unapređivanje stručno je povjerenstvo ocijenilo ocjenom kvalitete *Djelomično provedeno* te je usko povezan s ispunjavanjem uvjeta iz članka 18. stavka 1. točke 2. Pravilnika te standarda 1.2. i 1.9. ESG-ja.

Naime, stručno je povjerenstvo u završnom izvješću navelo kako nije dobilo na uvid podatke iz istraživanja s obzirom da je visoko učilište navelo da je „provelo kvalitativno istraživanje među potencijalnim poslodavcima osoba koje bi završile predloženi studijski program te je s rezultatima provedenog istraživanja uskladilo sadržaj i koncept studijskog programa“. Osim navoda iz Elaborata da je „Upravno vijeće Veleučilišta donijelo Odluku kojom se prihvaća prijedlog dekana o pokretanju postupka izrade Elaborata za inicijalnu akreditaciju“, stručnom povjerenstvu nisu bile dostupne nikakve druge informacije o tijeku postupka odobrenja studijskog programa.

d) standard 2.3. kojim se procjenjuje sadržaj studijskog programa (kurikul) je li je koherentan i omogućava li studentima neometano napredovanje kroz studij te postizanje svih predviđenih ishoda učenja stručno je povjerenstvo ocijenilo ocjenom kvalitete *Djelomično provedeno* te je usko povezan s ispunjavanjem uvjeta iz članka 16. stavka 1. točke 4. Pravilnika te standarda 1.2. i 1.4. ESG-ja.

Naime, stručno je povjerenstvo u završnom izvješću istaknulo kako su opisi kolegijâ iz psihologije slični onima koji se nude u sklopu akademskih programa (npr. Opća psihologija, Psihologija emocija i motivacije, Razvojna psihologija, Psihologijsko mjerenje, Socijalna psihologija, Psihologija ličnosti i mnogi drugi), a to se također odnosi i na druge temeljne predmete (npr. Biologija psihologije, Statistika, Nacrt eksperimenta, itd.). Iznimku prema stručnom povjerenstvu predstavlja kolegij Primijenjena kognitivna psihologija čiji se sadržaj uopće ne odnosi na primjenu kognitivne psihologije, bez obzira na naslov.

e) standard 2.6. kojim se procjenjuje je li raspodjela ECTS bodova u skladu s predviđenim stvarnim studentskim opterećenjem stručno je povjerenstvo ocijenilo ocjenom kvalitete *Djelomično provedeno* te je usko povezan s ispunjavanjem uvjeta iz članka 16. stavka 1. točke 5. Pravilnika te standarda 1.2. ESG-ja.

Naime, iz dostavljene dokumentacije stručnom povjerenstvu nije bilo jasno kako opterećenje vezano uz pojedine aktivnosti studiranja doprinosi konačnom izračunu ECTS bodova na svakom kolegiju.

f) standard 2.7. kojim se procjenjuje je li studentska praksa sastavni dio studijskog programa stručno je povjerenstvo ocijenilo ocjenom kvalitete *Djelomično*

provedeno te je usko povezan s ispunjavanjem uvjeta iz članka 16. stavka 1. točke 4. Pravilnika te standarada 1.2. ESG-ja.

Naime, iz dostavljene dokumentacije stručnom povjerenstvu nije bilo jasno očekuje li se od studenata da izvršavaju zadatke koji bi se inače zahtijevali u sklopu prakse na psihologiji. Visoko učilište ne navodi jasno što se očekuje po ovom pitanju i zahtijeva li se prisutnost psihologa s obzirom da se u Elaboratu navodi: „Praksa je predviđena u različitim organizacijama, udrugama, ustanovama i poduzećima koje imaju zaposlene psihologe na poslovima upravljanja ljudskim potencijalima, internom komunikacijom, treninzima razvoja vještina zaposlenika, edukativnim programima, psihologijom medijske i političke komunikacije i slično.“

g) standard 3.1. kojim se procjenjuje jesu li uvjeti upisa na studijski program jasno definirani i transparentni i osiguravaju li potrebno predznanje studenata stručno je povjerenstvo ocijenilo ocjenom kvalitete *Djelomično provedeno* te je usko povezan s ispunjavanjem standarada 1.4. ESG-ja.

Naime, stručno je povjerenstvo u završnom izvješću istaknulo kako su uvjeti za upis za koje se visoko učilište odlučilo, kao što su prosjek srednjoškolskih ocjena i položena državna matura, adekvatni, ali očekivano predznanje nije jasno opisano. Razredbeni postupak koji se opisuje u Elaboratu navodi motivacijski razgovor i psihologijsko testiranje, no stručnom povjerenstvu nije jasno podrazumijeva li psihologijsko testiranje ocjenjivanje određenih sposobnosti ili značajki (npr. kognitivnih sposobnosti ili testove osobnosti) ili se radi o provjeri znanja. Stručno povjerenstvo smatra da u Elaboratu također nedostaje mjerljivi opis minimalnog praga koji je kandidat dužan zadovoljiti kako bi se moglo lakše razumjeti težinu svake komponente u konačnom poretku.

Na sastanku sa stručnim povjerenstvom prisutni nastavnici u stalnom radnom odnosu nisu mogli dati detaljna objašnjenja o uvjetima za upis te su uputili stručno povjerenstvo na dokumentaciju. Također, iz dostavljene dokumentacije stručnom povjerenstvu nije jasno kako je definirana upisna kvota (60 studenata) s obzirom na potrebe tržišta rada (kako se navodi na str. 9 Elaborata). Također, visoko učilište ne nudi nikakvo jamstvo vezano za prostor i nastavnike koji će trebati biti na raspolaganju za predviđenih 120 studenata kada započne druga godina studijskog programa.

h) standard 3.2. kojim se procjenjuje osiguravaju li planirane nastavne metode poučavanje usmjereno na studente i postizanje svih predviđenih ishoda učenja stručno je povjerenstvo ocijenilo ocjenom kvalitete *Djelomično provedeno* te je usko povezan s ispunjavanjem uvjeta iz članka 16. stavka 1. točke 4. Pravilnika te standarada 1.3. ESG-ja.

Naime, stručno je povjerenstvo u završnom izvješću istaknulo kako nedostaje informacija o tome kako će izvanredni studenti koji su zaposleni na puno radno vrijeme imati iste prilike za stjecanje iskustva i postizanja istih ishoda učenja s obzirom na zahtjeve određenih nastavnih metoda. Nadalje, visoko učilište nije predočilo stručnom povjerenstvu detaljan opis nastavnih strategija usmjerenih na ranjive skupine studenata, posebice one s invaliditetom, iako je navelo kako imaju manji broj studenata iz navedenih skupina. Što se tiče internog sustava BEduca, visoko učilište nije ponudilo detaljan opis mogućnosti koje sustav BEduca nudi u području e-učenja, tj. uključuje li funkcionalnosti poput kvizova, chat-a, anketa, primjera, prikupljanja zadataka studenata, davanje nastavničkih povratnih informacija i generiranje individualiziranih izvještaja o studentima. Nema ni dokaza o tome da su elementi e-učenja integrirani u opise kolegijâ.

i) standard 3.3. kojim se procjenjuje dokazuje li visoko učilište da je osigurana odgovarajuća podrška budućim studentima stručno je povjerenstvo ocijenilo ocjenom kvalitete *Djelomično provedeno* te je usko povezan s ispunjavanjem uvjeta iz članka 16. stavka 1. točke 4. Pravilnika te standarada 1.3. ESG-ja.

Naime, stručno je povjerenstvo u završnom izvješću istaknulo kako nedostaju konkretne informacije o digitalnim resursima iz polja psihologije ili primijenjene psihologije. U svrhu sveobuhvatnijeg opisa stručno povjerenstvo smatra kako bi visoko učilište trebalo navesti u kojoj mjeri su dostupni digitalni resursi iz polja psihologije i primijenjene psihologije koji bi bili od velike koristi studentima tijekom studija i u provedbi istraživanja.

j) standard 3.4. kojim se procjenjuje je li predviđeno objektivno i dosljedno vrednovanje i ocjenjivanje studentskih postignuća kako bi se osiguralo stjecanje svih predviđenih ishoda učenja stručno povjerenstvo ocijenilo ocjenom kvalitete *Djelomično provedeno* te je usko povezan s ispunjavanjem uvjeta iz članka 16. stavka 1. točke 4. Pravilnika te standarada 1.3. ESG-ja.

Naime, stručno je povjerenstvo u završnom izvješću istaknulo kako nedostaje analiza usklađenosti predviđenih ishoda učenja na razini kolegijâ s ukupnim predviđenim ishodima učenja studijskog programa. Stručnom povjerenstvu nije, stoga, potpuno jasno je li vrednovanje ishoda učenja usklađeno s predviđenim ishodima učenja ili su potrebne izmjene. Nadalje, u Elaboratu se ne navode konkretne prilagodbe strategija vrednovanja i ocjenjivanja za studente s teškoćama.

k) standard 4.3. kojim se procjenjuje jesu li prostor, oprema i cjelokupna infrastruktura (učionice, laboratoriji, knjižnica i sl.) odgovarajući za provedbu studijskog programa i osiguravaju postizanje predviđenih ishoda učenja stručno je povjerenstvo ocijenilo ocjenom kvalitete *Djelomično provedeno* te je usko povezan s ispunjavanjem uvjeta iz članka 15. stavka 1. točke 2. i članka 16. stavka 1. točke 10. Pravilnika te standarda 1.6. ESG-ja.

Naime, stručno je povjerenstvo u završnom izvješću istaknulo kako postoje znatna ograničenja vezano za laboratorijski prostor. Naime, kao što se navodi u Tablici 4, ne postoje namjenski laboratoriji koji bi studentima bili dostupni za provedbu praktičnog dijela nastave. Također, stručno je povjerenstvo utvrdilo kako su trenutno na raspolaganju samo dvije prostorije u kojima studenti mogu samostalno raditi i provoditi projekte.

Detaljna analiza navedenih standarada uz preporuke za poboljšanje sadržana je u završnom izvješću stručnog povjerenstva koji je sastavni dio ove Akreditacijske preporuke.

4. Završna preporuka stručnog povjerenstva

Ocjenjujući ukupnu kvalitetu predloženog studijskog programa, stručno je povjerenstvo donijelo zaključnu preporuku da se predloženi studijski program ne prihvati što je u skladu s točkom 3.8. Postupka. Naime, stručno povjerenstvo je sažeto navelo i obrazložilo pet glavnih razloga za navedenu odluku kako slijedi:

1. Odstupanja od znanstvenih i stručnih preporuka: Studijski program je u neskladu s većinom postojećih znanstvenih i stručnih preporuka koje se odnose na

izobrazbu u području primijenjene psihologije. Nacionalna i međunarodna znanstvena i stručna zajednica se velikom većinom slaže da bi izobrazba u području primijenjene psihologije trebala slijediti temeljitu izobrazbu iz osnovne/temeljne psihološke znanosti. S obzirom na navedeno, preporuka je da se kandidati odluče za izobrazbu iz primijenjene psihologije tek nakon sveobuhvatne izobrazbe iz područja psihološke znanosti na prijediplomskoj razini. Predloženim prijediplomskim studijem primijenjene psihologije visoko učilište proturječi modelu znanstvenika-praktičara koji ima potporu u većini krugova. Bez obzira na različite pristupe izobrazbi iz ovog područja na prijediplomskoj razini, neupitan je konsenzus oko toga da je na navedenoj razini nužna temeljita izobrazba vezano za načela i metodološke aspekte psihološke znanosti kako bi izobrazba iz primijenjene psihologije bila učinkovita na diplomskoj razini.

2. Zakonski propisi: Psihologija je regulirana profesija u RH, a RH aktivno sudjeluje u sustavu certificiranja EuroPsy. Prema EuroPsy standardima, prva faza, tj. završeni prijediplomski studij, „ne rezultira nikakvom kvalifikacijom/zanimanjem u području psihologije niti omogućava stjecanje potrebnih kompetencija za samostalno prakticiranje psihologije.“ Nadalje, Zakon o psihološkoj djelatnosti u RH navodi da psiholog mora imati završen prijediplomski i diplomski sveučilišni studij psihologije da bi mogao obavljati psihološku djelatnost. Predlaganjem ciljne izobrazbe iz područja primijenjene psihologije, namijenjene studentima koji neće moći steći kvalifikaciju psihologa, postoji rizik stvaranja nerealnih očekivanja kod mladih kandidata i sudjelovanja u deregulaciji tržišta certificiranih primijenjenih psihologa. Osobe koje bi završile stručni studij psihologije ne bi mogle ostvariti pravo na obavljanje psihološke djelatnosti jer Zakon izričito zahtijeva završavanje sveučilišnog studija.

3. Neadekvatna znanstvena podloga: Ulazak na područje profesionalne psihologije zahtijeva značajniju izobrazbu vezano uz znanstvene i metodološke aspekte modela znanstvenika-praktičara, kao i pažljivo osmišljena ulaganja u laboratorije, opremu i znanstvenu literaturu. Predloženom studijskom programu nedostaje robustan plan ulaganja u laboratorije, opremu i pristup znanstvenoj literaturi/periodici.

4. Kvalifikacije nastavnika: Nastavnici koji su predviđeni za provedbu studijskog programa nisu dovoljni s obzirom na veliko nastavno opterećenje i činjenicu da neki nastavnici predaju na kolegijima izvan polja u kojem su stručni. Prijedlog studijskog programa nije dosljedan što se tiče dodjele pojedinih predmeta nastavnicima, a znanstvena produktivnost nastavnika također predstavlja razlog za zabrinutost. Više od polovice od 22 zaposlena nastavnika (uključujući redovite i izvanredne profesore, docente i predavače) nije objavilo nijedan (0) ili je objavilo vrlo malo (1) znanstvenih ili preglednih radova u petogodišnjem razdoblju, što dovodi u pitanje znanstvene kvalifikacije navedenih nastavnika.

5. Financijska spremnost: Iako Uprava visokog učilišta pokazuje čvrstu volju kada se radi o pokretanju novog studijskog programa, nije jasno u kojoj je mjeri visoko učilište kvalitetno pripremljeno nositi se s financijskim obvezama i učinkovitim raspodjelom sredstava. Ne postoji sveobuhvatna procjena mogućih troškova povezanih s pokretanjem i održavanjem novog studijskog programa uključujući detaljan prikaz predviđenih troškova kao što su plaće nastavnika, administrativni troškovi, razvoj infrastrukture, nastavni materijali, laboratorijski i učionički prostor ili bilo kakvi drugi povezani troškovi. Konačno, nema dostupnih informacija o izvorima financiranja kako postojećih tako i predviđenih studijskih programa, uključujući omjer

prihoda koji pristižu od školarina, programa cjeloživotnog obrazovanja i drugih spomenutih izvora, kako za postojeće tako i za nove studijske programe.

Detaljnija obrazloženja i preporuke mogu se pronaći u opisu vrednovanja pojedinog standarda u završnom izvješću.

Stručno se povjerenstvo u **odgovoru stručnog povjerenstva** osvrnulo i na glavne probleme studijskog programa i na glavne točke, odnosno navode iz očitovanja visokog učilišta. Pritom se napominje kako se visoko učilište u svom očitovanju referiralo samo na analizu standarda **1.3., 1.4., 2.2., 2.6., 3.1., 3.4. i 4.5. (ukupno 7 standarda)**, dok na analizu ostalih standarda nije. Stručno povjerenstvo je u svom očitovanju potvrdilo svoje stavove izrečene u završnom izvješću o predmetnim standardima te je **ostalo kod svog izvješća koje nije izmijenilo ni u jednom njegovom dijelu. Dodatno očitovanje je sastavni dio završnog izvješća.**

5. Zaključak

Slijedom svega prethodno navedenog, a temeljem cjelokupne dokumentacije u ovom predmetu, Akreditacijski je savjet, iz gore navedenih razloga, utvrdio kako **Veleučilište Edward Bernays ne ispunjava propisane nužne uvjete za izvođenje predloženog studijskog programa** te je iz svih gore navedenih razloga, a u skladu s točkom 3. 11. Postupka, donio neovisno stručno mišljenje o ishodu postupka inicijalne akreditacije za izvođenje predloženog studijskog programa kako je navedeno u točki 2. ove Akreditacijske preporuke.

U skladu s navedenim, a na temelju članka 20. stavka 6. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 45/09) te uz prethodno mišljenje Akreditacijskog savjeta, doneseno na 8. sjednici, održanoj 14. prosinca 2023. godine, Agencija za znanost i visoko obrazovanje preporuča ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje:

1. Odbijanje zahtjeva za izdavanje dopusnice za izvođenje studijskog programa stručnog prijediplomskog studija *Primijenjena psihologija* koji je predložilo Veleučilište Edward Bernays. Studij bi se izvodio u sjedištu visokog učilišta, na hrvatskom i engleskom jeziku, u trajanju od tri godine, a njegovim bi se završetkom stjecalo 180 ECTS bodova.

ravnateljica

izv. prof. dr. sc. Danijela Horvatek Tomić

Dostaviti:

1. Ministarstvo znanosti i obrazovanja,
n/p ministra, prof. dr. sc. Radovana Fuchsa, Donje Svetice 38, Zagreb,
2. Veleučilište Edward Bernays,
n/p dekana, izv. prof. dr. sc. Damira Jugo, prof. struč. stud., Ulica grada Vukovara 23,
Zagreb,
3. Pismohrana, ovdje.

